

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANA SANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**UD'DA TEKNİK GELİŞTİRME
EGZERSİZLERİ VE ETÜDLER**

**Hazırlayan
Gökhan KARABIYIKOĞLU**

**Tez Danışmanı
Prof. Mutlu TORUN**

Haziran 2010

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

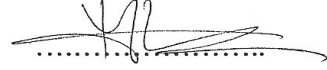
Türk Musikisi Anasanat Dalı Türk Musikisi Programı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi **Gökhan KARABIYIKOĞLU** tarafından hazırlanan “**Ud’da Teknik Geliştirme Egzersizleri ve Etüdü**” adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Tarihi : 23.06.2010

(Jüri Üyesinin Ünvanı , Adı , Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

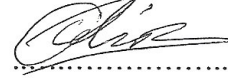
Jüri Üyesi : Prof.Mutlu TORUN
Danışman- HAL.Üniv.Türk Musikisi ASD Öğr.Üyesi

Jüri Üyesi : Prof.Dr.Metin BALAY
Yeditepe Üniv. Öğr.Üyesi

Jüri Üyesi: Yrd.Doç.Çetin KÖRÜKÇÜ
HAL.Üniv.Türk Musikisi ASD Öğr.Üyesi

Jüri Üyesi : Doç. Dr.Serpil MÜRTEZAOĞLU
İTÜ Öğr.Üyesi (Yedek)

.....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Pınar SOMAKÇI
HAL.Üniv.Türk Musikisi ASD Öğr.Üyesi (Yedek)

.....

ÖNSÖZ

Bu çalışma, ud eğitimine yeni başlayan ve orta seviyede ud çalabilen kişilerin Udda ki teknik güçlükleri yenebilmeleri ve ileri teknikte ud icra edebilmeleri amacı ile hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın oluşumunda yardımlarını ve fikirlerini esirgemeyen Danışman Hocam Sn. Prof. Mutlu TORUN'a, icrasından daima ilham aldığım ud sanatkârı Hocam Sn. Samim KARACA'ya, beni Mûsıkî öğrenmeye yönlendiren müzisyen ve sanat tarihçisi kıymetli büyüğüm Sn. Yıldız DÜZKAN PEKEL'e, ilk Ud Hocam Sn. Süleyman MUŞTU'ya, Sn. Zeki AKYÜZ'e, Sn. Özgür ÇEKİÇ'e, Sn. Eren ÖZEK'e ve müzik eğitimim sırasında katkısı olan tüm hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Haziran – 2010

Gökhan KARABIYIKOĞLU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
KISALTMALAR.....	vi
ÖZET	vii
SUMMARY	viii
1. GİRİŞ	1
2. SAĞ EL MIZRAP ÇALIŞMALARI	3
2.1. Açık Tek Telde Sağ El Mızrap Çalışmaları.....	4
2.2. İki Komşu Açık Telde Sağ El Mızrap Çalışmaları	5
2.2.1. 1a - 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma.....	5
2.2.2. İki Güçlük Bir arada	7
2.2.3. Bütün Güçlükler Bir Arada (1a + 1b + 2a + 2b)	8
2.2.4. Egzersizler.....	9
2.3. Tüm Açık Komşu Tellerde Sağ El Mızrap Çalışmaları	10
2.3.1. 1a- 1b -2a -2b Güçlüklerin Her Biri İçin Çalışmalar.....	10
2.3.2. İki Güçlük Bir Arada	11
2.3.3. Egzersizler.....	13
2.4. Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları	14
2.4.1. Tek Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları.....	14
2.4.1.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma	14
2.4.2. İki Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları	16
2.4.2.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma	16
2.4.3. Üç Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları	17
2.4.3.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma	17
2.4.4. Dört Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları.....	18
2.4.4.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma	18
3. SOL EL PARMAK ÇALIŞMALARI.....	19
3.1. Tek Telde ve II. Pozisyonda Parmak Baskılı Çalışmalar	19
3.1.1. Bir Parmak Baskılı Çalışmalar	19

3.1.1.1. Birinci Parmak Baskılı Çalışmalar (1. Parmak Hüseyini).....	20
3.1.1.2. İkinci Parmak Baskılı Çalışmalar (2. Parmak Acem)	20
3.1.1.3. Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar (3. Parmak Mahur)	20
3.1.1.4. Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar (4. Parmak Gerdaniye). ..	21
3.1.2. İki Parmak Baskılı Çalışmalar	22
3.1.2.1. Birinci ve İkinci Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd	22
3.1.2.2. Birinci ve Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd	24
3.1.2.3. Birinci ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd.....	26
3.1.2.4. İkinci ve Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar.....	28
3.1.2.5. İkinci ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar	29
3.1.2.6. Üçüncü ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar	30
3.1.3. Üç Parmak Baskılı Çalışmalar	31
3.1.3.1. Birinci – İkinci ve Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd	31
3.1.3.2. Birinci - İkinci ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd	32
3.1.3.3. Birinci - Üçüncü ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd	34
3.1.3.4. İkinci - Üçüncü ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar	36
3.1.4. Dört Parmak Baskılı Çalışmalar.....	37
3.1.4.1. Birinci – İkinci – Üçüncü ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar	37
3.2. İki Komşu Telde ve II. Pozisyonda Parmak Baskılı Çalışmalar.....	38
3.2.1. İki Komşu Telde Bir Parmak Baskılı Çalışmalar	38
3.2.1.1. İki Komşu Telde Bir ve İki Parmak Baskılı Çalışmalar.....	39
3.2.1.2. İki Komşu Telde Bir ve Üç Parmak Baskılı Çalışmalar	40
3.2.1.3. İki Komşu Telde Bir ve Dört Parmak Baskılı Çalışmalar	41
3.2.2. İki Komşu Telde İki Parmak Baskılı Çalışmalar	42
3.2.2.1. İki Komşu Telde İki ve Üç Parmak Baskılı Çalışmalar.....	44
3.2.2.2. İki Komşu Telde İki ve Dört Parmak Baskılı Çalışmalar	46
3.2.3. İki Komşu Telde Üç Parmak Baskılı Çalışmalar	47
3.2.3.1. İki Komşu Telde Üç ve Dört Parmak Baskılı Çalışmalar	48
3.2.4. İki Telde Dörder Parmak Baskılı Çalışmalar	48

4. POZİSYON DEĞİŞİMİ ÇALIŞMALARI.....	49
4.1. Tek Tel Üzerinde Çarpmasız Pozisyon Değişimi Çalışmaları ve Etüd	49
5. ETÜDLER.....	52
5.1. Buselik Etüd.....	52
5.2. Nihavend Etüd	53
5.3. Hicaz Etüd	55
5.4. Hüzzam Etüd.....	57
5.5. Mahur Etüd	59
SONUÇ VE ÖNERİLER	60
KAYNAKLAR.....	61
ÖZGEÇMİŞ.....	62

KISALTMALAR

A : Hüseyini Aşiran

D : Düğah

G : Gerdaniye

KB : Kaba Bûselik

KG : Kaba Geveşt

N : Neva

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANA SANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

UD'DA TEKNİK GELİŞTİRME EGZERSİZLERİ VE ETÜDLER

Hazırlayan
Gökhan KARABIYIKOĞLU

Tez Danışmanı
Prof. Mutlu TORUN

Haziran 2010

ÖZET

Ud çalmaya yeni başlayan ve orta seviyede ud çalabilen kişilerin ud tekniğini geliştirmeyi amaçlayan bu çalışma, sağ el mızrap ve sol el parmak çalışmalarından oluşmaktadır. Bu çalışmalar, udun Re ve Sol (neva ve gerdaniye) tellerinde ve bu teller üzerinde bulunan sesler kullanılarak yazılmıştır. Bunun sebebi Re ve Sol tellerinin plastik maddeden yapılmış olması ve uddaki diğer tellere göre daha geç yıpranmasıdır.

Çalışmalar, önce tek teller için daha sonra iki komşu teller için yazılmıştır. İki komşu tel arasında birinden diğerine geçişlerdeki zorluklar sınıflandırılarak verilmiştir. Sol el parmak çalışmaları, udun neva ve gerdaniye telleri üzerinde II. Pozisyondaki sesler kullanılarak yazılmıştır ve aynı çalışmanın udun diğer pozisyonlarında ve diğer tellerinde de çalışılması gerektiği önerilmiştir. Pozisyon değişimi çalışmaları ise udun klavyesinin daha iyi kullanılabilmesi için çeşitli formüllerle zenginleştirilip sunulmuştur.

Her grup egzersizden sonra, öğrencinin daha zevkli çalışabilmesi için müzikal özelliği de olan etüdlere ilâve edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ud, Teknik, Mızrap, Egzersiz, Etüd

T.R.
HALIÇ UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
TRADITIONAL TURKISH MUSIC
MASTER THESIS

TECHNIQUE IMPROVEMENT EXERCISES AND ETUDES IN OUD

Prepared by
Gökhan KARABIYIKOĞLU

Thesis Consultant
Prof. Mutlu TORUN

June 2010

ABSTRACT

This study aims to improve the oud technique of the people recently started to play oud and playing oud at intermediate level and is comprised of right hand plectrum and left hand finger studies. These studies are written on N and G (Neva and Gerdaniye) strings and by using the sounds available on these strings. This is due as the strings of N and G are made of plastic and wear out much later than the other strings on the oud.

The studies are written first for single strings and then for two neighboring strings. The difficulties in passing from one to another between two neighboring strings are given by classification. Left hand finger studies are written by using the sounds on Position II on Neva and Gerdaniye strings of the oud and it is recommended that it is also required to work on other positions and other strings of the oud with the same study. The studies for position change are provided by being enriched with several formulas in order to use the keyboard of the oud more effectively.

Etudes with musical characteristic are included after each group exercise in order to ensure the student studies with more pleasure.

Keywords: Oud, Technique, Plectrum, Exercise, Etude

1. GİRİŞ

Ud eğitimi, günümüze kadar meşk sistemi denilen; öğrencinin hocasının icrasını görerek, dinleyerek ezberleyerek tekrar etmesi şeklinde veriliyordu.

Batı notasının müziğimize girmesiyle ve Türk Müziği Konservatuarlarının açılmasıyla birlikte müzik eğitimimizde de metodlar yazılıp, akademik anlamda eğitim verilmeye başlanmıştır.

Günümüze kadar çeşitli ud metodları yazılmıştır. Bunlar, Ali Salâhi Bey, Cemil Beşir (Bağdat'ta yayınlanmıştır) Şerif Muhiddin Targan, Kadri Şençalar, Fahri Kopuz, Cinuçen Tanrıkorur (basılmamıştır), Prof. Mutlu Torun, Doç. Dr. Gülçin Yahya, Onur Akdoğu'nun metodlarıdır.

Batı'da enstrüman metodlarının yanında, metodlara destek olan enstrüman tekniğini geliştirmeyi amaçlayan egzersiz ve etüd kitapları ve albümleri bulunmaktadır.

Türk Müziğinde ise egzersiz ve etüdlere içeren çalışmalar yeni yeni yapılmaya başlanmıştır. İlk olarak Doç. Dr. Gülçin Yahya tarafından yazılmış olan "Ud Alıştırmaları" kitabı buna örnek teşkil etmektedir.

Metodlar gibi egzersiz ve etüdlere de çoğalmalı, farklı eğitimcilerin farklı yöntemleri yayınlanmalıdır.

Bu çalışma da aynı sebeple hazırlanmıştır. Konu, ud tekniğindeki pek çok konudan yalnızca sağ ve sol el teknikleriyle sınırlandırılmıştır. İlk önce, açık tellerde sağ el mızrap çalışmalarına yer verilmiştir. Özellikle iki komşu telde iç ve dış mızrap vuruşlarının tek tel üzerinde mızrap vuruşlarından daha zorluklar içermesi sebebiyle üzerinde fazlaca durulmuştur.

"Ud'de Teknik Geliştirme Egzersizleri ve Etüdlere" adı altında hazırlanan bu çalışmadaki egzersizler, seslerin istatistikî şekilde yan yana getirilmesiyle hazırlanmıştır.

Daha sonra sol el parmak baskılı çalışmalara yer verilmiştir. Her bir parmak için önce tek telde daha sonra iki komşu telde ayrı ayrı egzersizler verilmiştir. Bu egzersizler etüdlere müzikal hale getirilip sunulmuştur.

Tek tel üzerinde pozisyon değişimi çalışmaları ise hem sol el parmak baskılı çalışmaları pekiştirmeyi hem de uddaki diğer pozisyonlara rahatça geçebilmeyi sağlamak amaçlıdır.

Bu çalışmadaki egzersizlerin ve etüdülerin düzenli ve sistemli çalışılması halinde, icracıya uddaki teknik güçlükleri yenerek ileri teknikte ud icra edebilmeyi sağlayacağı düşünölmektedir.

Uda tümüyle hâkim olabilmek ve udun klâvyesini tamamıyla kullanıp belirli bir hız seviyesinde ud alabilmek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

2. SAĞ EL MIZRAP ÇALIŞMALARI

Mızrap, yassı ve uzun şekli olan, telleri titreştirerek ses çıkmasını sağlayan bir alettir. Eskiden kartal kanadı ya da sağlam tüylerden yapılan mızrap, günümüzde plâstik maddeden yapılmaktaydı. Yeni mızraplar genellikle eskilere göre daha yumuşak ve elastikidir. Dolayısıyla üst-alt vuruşa daha uygundur.

Mızrap sağ el ile tutulur. Baş parmak ve işaret parmağının uçları birleştirilir. Mızrap bu iki parmakla tutulur. Mızrabı tutan parmaklardan biri, diğerinden ilerde olmamalıdır. Diğer üç parmak ise avuç içine doğru kapatılır. Mızrap tele vurulacağı sırada bilek, mızrap ucunun tellere bakacağı şekilde bükülür. Mızrabın tellere vuran kısmı 1 – 1.5 cm uzunlukta olmalıdır. Mızrabın ucu çok kısa tutulursa parmaklar tellere değer ve kötü sesler çıkabilir, çok uzun tutulursa da mızrap udun kafesine, mızraplığa ve diğer tellere çarpar ve şap şap sesi çıkar.

Mızrap vuruş teknikleri de çok önemlidir. Destekli Vuruş adı verilen, bir çift tele vuran mızrap, alttaki çift tele doğru gidip yaslanmasıdır ki en güzel ses elde edilen tekniktir. Ancak bu teknikte telden tele geçişte hızlanmak güçtür. Bir diğer teknik ise Geniş Vuruş adı verilen, bir çift tele vuran mızrap, alttaki çift tele dokunmadan yanından geçip geri döner , bu teknikte de çıkan ses güzeldir ve telden tele geçiş daha rahattır. Kısa Vuruş adı verilen, bir çift tele vuran mızrap alttaki tele vurmaktan geri döner, bu teknikte çıkan ses diğerlerine göre zayıftır ancak tek telde hızlı çalışta uygundur. Mızrap, çift telden yalnızca üsttekine vurup alttakine vurmaktan geçiyorsa bu hatalı vuruştur ve cılız ses çıkar. Her icracının kendine özgü mızrap tercihi ve mızrap tekniği ve üslûbu vardır. (Udî Nevres Bey'in yumuşak mızrapla büyük kafes üzerinden tellere vurması, Yorgo Bacanos'un ise daha parlak ses çıkarması gibi.)*

Bugün kuvvetli-zayıf dengesinin sağlanması için üst-alt sırası bozulmadan çalışmalara başlanmaktadır. Gelenekte kullanılan (mızrap kaydırma) yönteminde bu sıra bozulur. Bu çalışmada kuvvetli zamanda üst mızrap vuruşu ile başlayan, üst-alt sırasıyla giden egzersizler ve etüdler ele alınmıştır.

* Mutlu Torun, Ud Metodu, Mızrap Çalışmaları.

2.1. Açık Tek Telde Sağ El Mızrap Çalışmaları

Bu ve diğer çalışmalarda kuvvetli zamanda üstten vuruş, üst-alt sırası prensipleri gözetilmiştir. Ud'da mızrap sırası üst-alt şeklindedir. Bu kural mızrapın telden tele geçişlerinde kolaylık sağlar.

The musical score consists of eight staves of music in 8/8 time. The first staff is marked 'G.K.' and has three arrows pointing down, two pointing up, and one pointing down. The second staff has no arrows. The third staff has no arrows. The fourth staff has three arrows pointing down, two pointing up, and one pointing down. The fifth staff has five arrows pointing down, two pointing up, and two pointing down. The sixth staff has no arrows. The seventh staff has no arrows. The eighth staff has four arrows pointing down, one pointing up, and one pointing down. The score includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and triplets.

- Yukarıdaki çalışmayı uddaki diğer açık tellerde de çalışılmalı.
- Mızrap sırasına dikkat edilmeli.
- Röprizler çok defa tekrarlanmalı.

- Gerdaniye (sol) teli dışındaki tellerde üst vuruşları destekli vuruş tekniği ile de çalışılmalı.
- Mutlaka metronomla çalışılmalı, çalışmaya başlarken metronomun hızı yavaştan başlatılmalı ve başardıkça hızlanılmalı.

2.2. İki Komşu Açık Telde Sağ El Mızrap Çalışmaları

Mızrabı üst-alt düzeninde vurmak, telden tele kısa değerlerle geçerken 1a, 1b, 2a, 2b güçlüklerinden biri oluşur.

1a; önce kalın telde dıştan vuruşu,

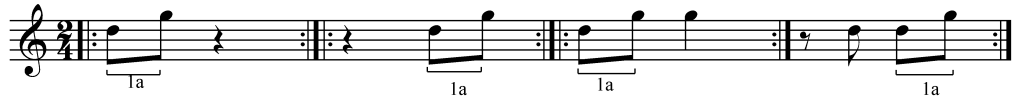
1b; önce kalın telde içten vuruşu,

2a; önce ince telde dıştan vuruşu,

2b; önce ince telde içten vuruşu ifade eder.

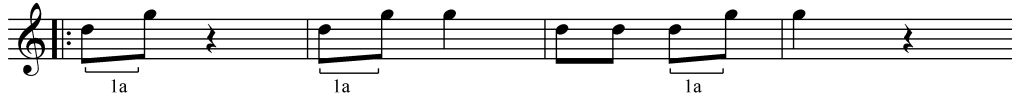
2.2.1. 1a - 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma

- 1a (Önce kalın tel, dıştan vuruş)

- 1a ile ilgili örnek çalışma

G.K

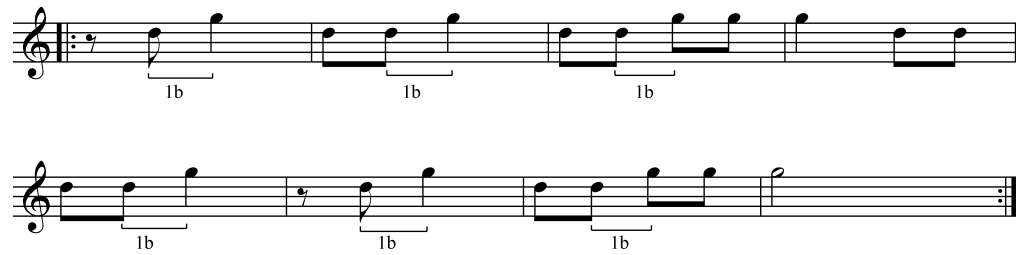

- 1b (Önce kalın tel, içten vuruş)

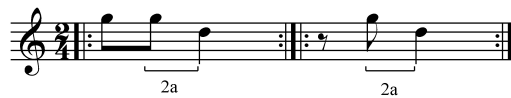

- 1b ile ilgili örnek çalışma

G.K

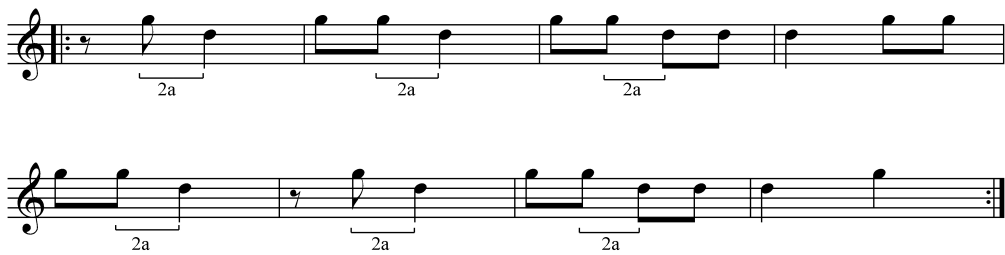

- 2a (Önce ince tel, dıştan vuruş)

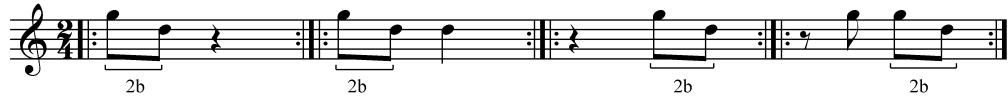

- 2a ile ilgili örnek çalışma

G.K

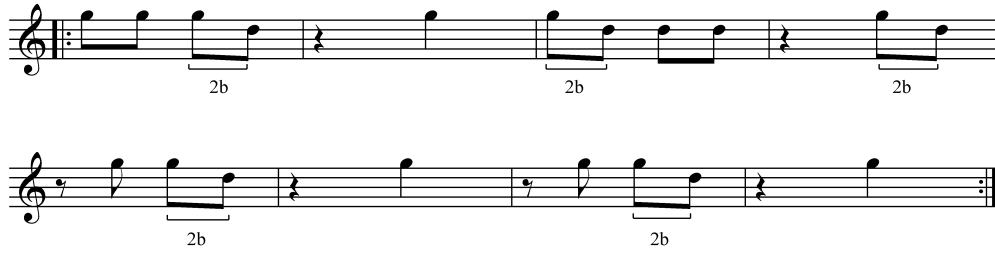

- 2b (Önce ince tel, içten vuruş)

- 2b ile ilgili örnek çalışma

G.K

2.2.2. İki Güçlük Bir arada

- 1a + 1b

- İki komşu tel çalışmasında 1a + 1b hemen ardı ardına gelemez.

- 1a + 2a

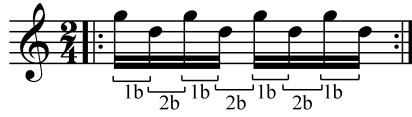
- 1a + 2b

- 1b + 2a

- 1b + 2b

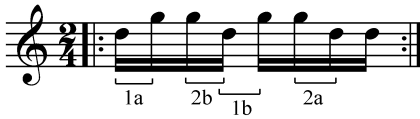

- 2a + 2b

- İki komşu tel çalışmasında 2a + 2b ardı ardına gelemes.

2.2.3. Bütün Güçlükler Bir Arada (1a + 1b + 2a + 2b)

2.2.4. Egzersizler

G.K

- Yukarıdaki egzersizleri mızrap sırasına dikkat ederek çalışılmalı.
- Röprizler çok defa tekrarlanmalı.
- Bu egzersizler udun diğer tellerinde de uygulanmalı.
- Mutlaka metronomla çalışılmalı.

2.3. Tüm Açık Komşu Tellerde Sağ El Mızrap Çalışmaları

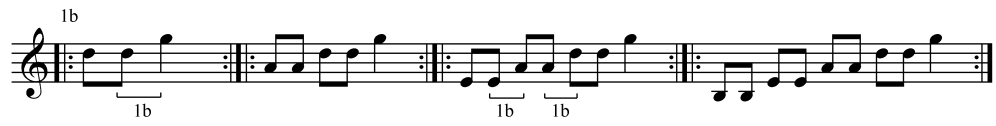
2.3.1. 1a- 1b -2a -2b Güçlüklerin Her Biri İçin Çalışmalar

M.T.

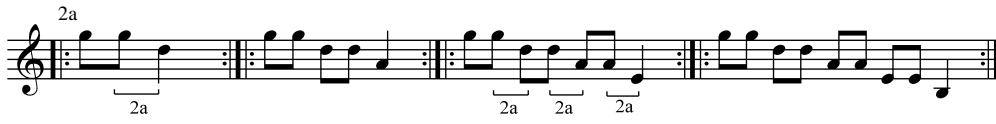
D.C.

M.T.

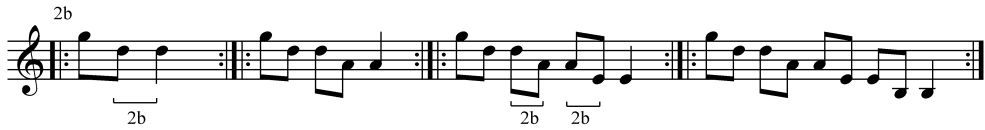
D.C.

M.T.

D.C.

M.T.

D.C.

2.3.2. İki Güçlük Bir Arada

M.T.

1a + 1b

D.C.

M.T.

1a + 2a

D.C.

M.T.

1a + 2b

D.C.

M.T.

1b + 2a

D.C.

M.T.

1b + 2b

D.C.

M.T.

2a + 2b

D.C.

2.3.3. Egzersizler

M.T.

Aşağıdaki formüllerle de çalışın.

M.T.

- Yukarıda verilen formülleri diğer komşu tellerde de çalışılmalı.

G.K.

2.4. Tel Atlımalı Mızrap Çalışmaları

Türk müziğinde çok az karşılaşılır. Ancak, daha zor olan bu çalışmaları yapmak, bitişik tellerde çalmada kolaylık sağlayacaktır.

2.4.1. Tek Tel Atlımalı Mızrap Çalışmaları

2.4.1.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma

M.T.

M.T.

M.T.

M.T.

- Yukarıdaki çalışmalar aşağıdaki formülle de çalışılmalı.

2.4.2. İki Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları

2.4.2.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma

M.T.

M.T.

M.T.

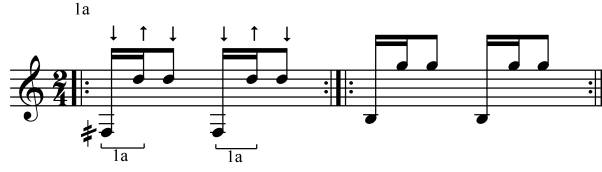
M.T.

- Yukarıdaki çalışmalar aşağıdaki formülle de çalışılmalı.

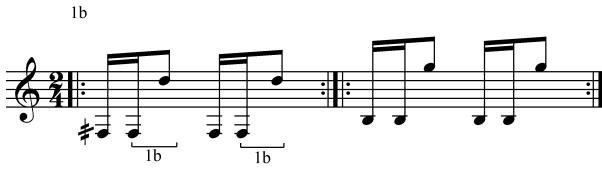
2.4.3. Üç Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları

2.4.3.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma

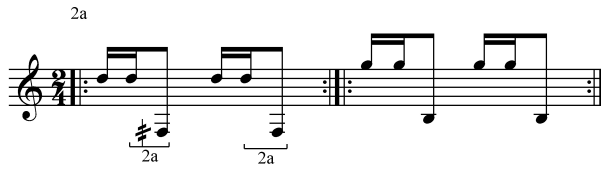
M.T.

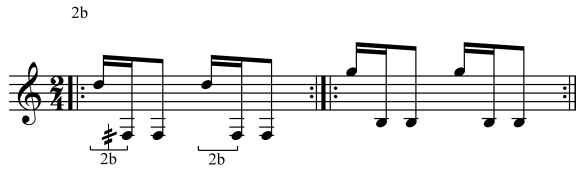
M.T.

M.T.

M.T.

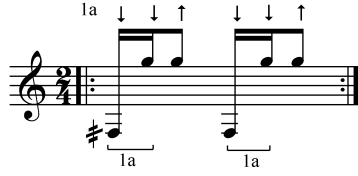
- Yukarıdaki çalışmalar aşağıdaki formülle de çalışılmalı.

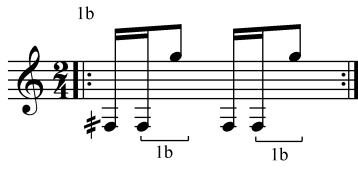
2.4.4. Dört Tel Atlamalı Mızrap Çalışmaları

2.4.4.1. 1a – 1b – 2a – 2b Güçlüklerinin Her Biri İçin Çalışma

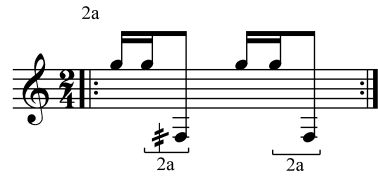
M.T.

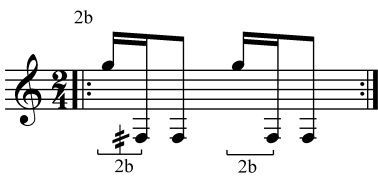
M.T.

M.T.

M.T.

- Yukarıdaki çalışmayı aşağıdaki formülle de çalışılmalı.

* 2.2. ve 2.4.4.1. başlıkları arasındaki çalışmalar Mutlu Torun'un ud metodundan adapte edilmiş, ilave egzersiz ve etüdler konulmuştur.

3. SOL EL PARMAN ÇALIŞMALARI

Sol elin parmak uçları tellere dik olarak basmalıdır. Sol elin başparmağı dışındaki dört parmak ile tellere basılır. Başparmak sapın arkasında karşı kuvvet ve dengeyi sağlar. Başparmağın uç boğumu veya eklemi ile dayanması yerine avuç içiyle sap kavranırsa, diğer parmaklar tellere dik yönde ve uçlarıyla basamaz. Bir parmak basarken diğerleri hemen basacak gibi hazır olmalı, sapın altına kaçmamalı veya düzleşip karşıyı göstermemelidir. Her parmak kendi kuvveti ile basmalıdır. Dört parmağın da aynı imkân ve rahatlık ile basabilmesi için el ile parmakların birleştiği kısım ve el ayası tellere paralel olmalıdır.*

3.1. Tek Telde ve II. Pozisyonda Parmak Baskılı Çalışmalar

Çalışmaların II. pozisyonda verilmesinin sebeplerinden biri, udda en çok kullanılan pozisyon olması; 4. parmağın kapalı sesleri basabiliyor olması ve dolayısıyla bu sayede öğrencinin kapalı sesleri de öğrenmesinin mümkün olmasıdır. Ud perdesiz enstrüman olduğu için, falso ses basma ihtimali söz konusudur. Bu sebeple basılan ses açık telle kontrol edilmelidir.

Çalışmaların başarılması için, pedagojik yönden eğitime en kolaydan başlanması düşünülmüş, dolayısıyla 1. parmaktan başlanılıp, 2., 3. ve en son 4. parmakla ilgili çalışmalar verilmiştir. Bunun sebebi, başlangıçta 1. parmakla 4. parmak arasında tellere basmada kuvvet farkı oluşudur. Öğrenmeye yeni başlayan bir kişi, 4. parmağını tele kuvvetle basamayabilir. Bu zamanla ve çok çalışarak aşılacak bir engeldir.

3.1.1. Bir Parmak Baskılı Çalışmalar

Sol el parmak çalışmalarına önce bir parmak basarak çalışılmalıdır. Başarıldıktan sonra diğer parmaklar da çalışmaya katılmalıdır.

* Mutlu Torun, Ud Metodu, s.71.

3.1.1.1. Birinci Parmak Baskılı Çalışmalar (1. Parmak Hüseyini)

G.K

3.1.1.2. İkinci Parmak Baskılı Çalışmalar (2. Parmak Acem)

G.K

3.1.1.3. Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar (3. Parmak Mahur)

G.K

3.1.1.4. Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar (4. Parmak Gerdaniye)

G.K

- Parmakları seslere dik basılmalı.
- II. Pozisyon için verilen bu çalışmalar diğer pozisyonlarda da çalışılmalı.

II. Pozisyonda 1. Parmak Baskılı Etüd

G.K.

0 1 0 4 0 2 0 1 0 0 1 0 1 0 1 0 4 4 4 0 0 0 3 0 3 0 1 0 1 0 2 2

N..... N.....

3 0 0 4 0 4 0 1 0 1 1 0 3 3 3 0 4 4 4 0 1 1 0 0 2 2 0 4 4 0 1 0 2

N..... N.....

5 2 0 1 0 1 0 4 4 4 0 4 0 1 0 2 0 0 1 0 0 1 0 0 0 0 2 0 0 3 0 0 0

N..... N.....

7 0 4 0 0 4 0 0 0 4 4 0 0 2 0 0 0 3 0 0 0 1 0 0 0 4 0 0 0 1 0 1 0

N..... N.....

9 4 0 1 0 4 0 3 0 1 0 3 0 4 4 0

N.....

3.1.2. İki Parmak Baskılı Çalışmalar

3.1.2.1. Birinci ve İkinci Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd

(1. Parmak Hüseyini, 2. Parmak Acem)

G.K

- 1. ve 2. parmağın ardı ardına basılması gerekirse 1. parmağın kalkmamasına dikkat edilmeli.
- Kullanılmayan parmaklar udun klavyesinden uzaklaştırılmamalı.

II. Pozisyonda ve Tüm Tellerde 1. ve 2. Parmak Baskılı Etüd

G.K

§

5

9

13

17

21

son

§

II. Pozisyonda 1. ve 2. Parmak Baskılı Etüd

G.K

0 0 1 2 1 2 0 0 2 1 0 1 0 2 1 0 1 0 0 0 1 0 2 1 0 0 1 2 1 0

N..... N..... D.....

3 1 2 1 0 1 2 0 1 1 2 1 0 1 0 2 1 0 1 2 0 1 2 1 0 1 2 0 1 0 2 1 0

D..... N..... D..... N..... G..... N.....

5 0 2 1 2 1 0 2 1 2 1 0 2 1 0 2 1 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1 2 0 1

N..... G..... N..... G..... N..... D... D N.... D N..... G N.... G....

7 1 0 1 2 1 0 1 2 1 0 2 1 2 1 0 0

G..... N.....

- Bu etüdü I. pozisyonda 2. ve 3. parmaklar kullanılarak da çalışılmalı

3.1.2.2. Birinci ve Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd

(1. Parmak Hüseyini, 3. Parmak Mahur)

G.K

0 1 3

- 1. ve 3. parmağın ardı ardına basılması gerekirse 1. parmağın kalkmamasına dikkat edilmeli.

II. Pozisyonda ve Tüm Tellerde 1. ve 3. Parmak Baskılı Etüd

G.K

II. Pozisyonda 1. ve 3. Parmak Baskılı Etüd

G.K

0 1 0 1 3 1 3 1 3 1 0 1 0 1 3 0 2 1 0 3 1 0 1 0

N..... N..... G..... N.....

3 0 3 1 3 0 1 0 1 3 1 0 0 0 3 1 0 1 0 3 1 3 0

N..... N.....G..... N.....

5 0 0 3 1 3 1 0 3 0 3 1 0 0 1 3 1 0 1 3 0 0 1 3 1 0 1 3 0

G.....N..... D N..... N.....

7 1 0 1 3 1 0 3 1 3 3 0 0 1 1 0 0 1 3 1 0 1 3 0 0 1 3 1 0 1 3 0

N..... G..... N..... N.....

9 0 1 3 1 0 1 3 0 0..... 1 0

N.....

2. de ağırlaşarak

- Bu etüdü I. pozisyonda 2. ve 4. parmaklar kullanılarak da çalışılmalı.

3.1.2.3. Birinci ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüdler

(1. Parmak Hüseyini, 4. Parmak Gerdaniye)

G.K

0 1 4

- 1. ve 4. parmağın ardı ardına basılması gerekirse 1.parmağın kalkmamasına dikkat edilmeli.

II. Pozisyonda ve Tüm Tellerde 1. ve 4. Parmak Baskılı Etüd

G.K

0 1 4 1 4 1 0 4 0 4 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 0 1 0 1 4 4 0 1 4 1 4 1 4 4 0

N..... N..... D D..... A.....

1 0 1 0 1 0 1 0 1 4 1 4 0 0 4 1 4 1 4 1 4 1 4 0 1 0 1 0 1 0 1 4 1 0 1 4 1 4 0

A..... A..... DA..... K..... K..... A.....

1 0 1 4 4 1 0 1 4 1 4 0

D..... N.....

II. Pozisyonda 1. ve 4. Parmak Baskılı Etüd

G.K.

4 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 4 4 1 4 1 1 1 4 4

G N G N N..... N D N D... A A N..... D A ADA K A

5 4 4 4 1 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 4 1 4 4 1 4 1 4 1 4

A D N N..... D..... A..... A D D N N G G G N G N G... N..... D D..... N..... D

II. Pozisyonda 1. ve 4. Parmak Baskılı Etüd

G.K.

1 1 1 4 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1

N G N N G...N N D N N D N... T D..... N D N N..... N..... N..... N.....

5 4 1 4 4 1 1 1 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 4 1 4 1 1 1 1 1 1 1 1 4 1 4 1 4

D..... N..... N G G..... N..... N D N D N D N D N G N N D A..... K

9 1 4 4 1 1 1

A..... D N G N

3.1.2.4. İkinci ve Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar

(2. Parmak Acem, 3. Parmak Eviç)

G.K

- 2. ve 3. parmağın ardı ardına basılması gerekirse 2.parmağın kalkmamasına dikkat edilmeli.
- II. pozisyonda 1. ve 2. parmak baskılı çalışmalar için verilen etüd, I.pozisyonda 2. ve 3. parmaklar kullanılarak da çalışılmalı.

3.1.2.5. İkinci ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar

(2. Parmak Acem, 4. Parmak Gerdaniye)

G.K

0 2 4

- 2. ve 4. parmağın ardı ardına basılması gerekirse 2.parmağın kalkmamasına dikkat edilmeli.

II. Pozisyonda 2. ve 4. Parmak Baskılı Etüd

G.K.

0 0 2 4 4 2 2 4 4 4 4 2 2 2 4 2 2 4 4 2 4 2 2 4 4 2 4 2 2 4 2 4 2 4

D..... A..... D..... N N..... D..... A..... K A....

A D..... A A K..... A.... A..... D..... N.....

N..... D.....

3.1.2.6. Üçüncü Ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar

(3. Parmak Mahur, 4. Parmak Gerdaniye)

G.K

The image shows six staves of musical notation for finger exercises. The first staff has a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/8 time signature. It starts with a double bar line, followed by a measure with a 0 3 4 fingering above the notes. The subsequent five staves continue the exercise with various rhythmic patterns and repeat signs.

- 3. ve 4. parmağın ardı ardına basılması gerekirse 3. parmağın kalkmamasına dikkat edilmeli.

3.1.3. Üç Parmak Baskılı Çalışmalar

3.1.3.1. Birinci – İkinci ve Üçüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd

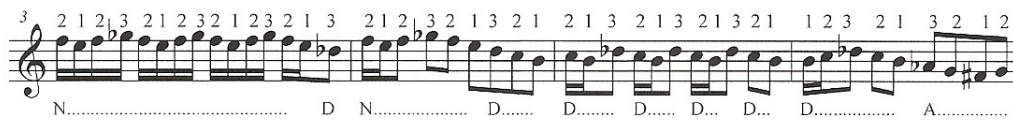
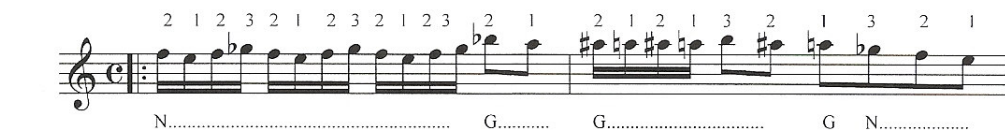
(1. Parmak Hüseyini, 2. Parmak Acem, 3. Parmak Mahur)

G.K

II. Pozisyonda ve Tüm Tellerde 1., 2. ve 3. Parmak Baskılı Etüd

G.K

3.1.3.2. Birinci - İkinci ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd

(1. Parmak Hüseyini, 2. Parmak Acem, 4. Parmak Gerdaniye)

G.K.

0 1 2 4

The musical score consists of four staves of music in 8/8 time. The first staff begins with fingerings 0, 1, 2, and 4 above the notes. Each staff contains six measures of music, with each measure consisting of two eighth notes beamed together. The notes in each measure are: Staff 1: G4, A4; Staff 2: A4, B4; Staff 3: B4, C5; Staff 4: C5, D5.

II. Pozisyonda ve Tüm Tellerde 1., 2. ve 4. Parmak Baskılı Etüd

G.K

4 2 1 2 1 4 1 4 2 1 4 2 2 1 2 4 2 1 4 2 4

N..... D N N.....D..... D.....H..... H.....

4 2 4 1 1 4 2 4 1 1 4 2 1 2 2 1 2 4 2 1 4 2

H.....D..... N..... N..... N..... N D..... D..... D.....H.....

1 1 4 2 1 4 2 1 4 2 2 2 1 4 2 1 4 2 1

H..... H..... K..... K..... K..... K G.....

1 0 1 2 1 2 4 2 4 1 4 1 2 1 2 4 2 4 1 4 1 2 1 2

G..... G..... K G K K..... H K H H.....

4 2 4 1 4 1 2 1 2 4 2 4 1 4 1 2 1 2 4 2 4 1 4 1

H..... D H D D..... N D N N..... N..... G N G

1 1 2 1 3 1 1 3 1 3 1 1 3 1 2 1

G..... G G..... N..... N.....D

1 2 4 2 1 4 2 1 2

D.....H..... H

3.1.3.3. Birinci - Üçüncü ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar ve Etüd

(1. Parmak Hüseyini, 3. Parmak Mahur, 4. Parmak Gerdaniye)

G.K

0 1 3 4

3.1.3.4. İkinci - Üçüncü Ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar

(2. Parmak Acem, 3. Parmak Mahur, 4. Parmak Gerdaniye)

G.K

- II. pozisyonda 1., 2. ve 3. parmak baskılı çalışmalar için verilen etüd, I.pozisyonda 2., 3. ve 4. parmaklarla da çalışılmalı.

3.1.4. Dört Parmak Baskılı Çalışmalar

3.1.4.1. Birinci – İkinci – Üçüncü ve Dördüncü Parmak Baskılı Çalışmalar

(1. Parmak Hüseyini, 2. Parmak Acem, 3. Parmak Mahur ve Dördüncü Parmak Gerdaniye)

G.K.

- Kakmayan parmaklara dikkat edilmeli.
- Kullanılmayan parmaklar telden uzaklaştırılmamalı.
- Mızrap sırasına dikkat edilmeli.
- Röprizleri çok defa tekrarlanmalı.
- Bu çalışmayı udun diğer tellerinde de çalışılmalı.
- II.pozisyon için verilen bu çalışmayı diğer pozisyonlarda da çalışılmalı.
- Mutlak metronomla çalışılmalı. Çalışmaya başlarken metronomun hızını yavaştan başlatın, başardıkça kademeli olarak hızlanılmalı.

3.2. İki Komşu Telde ve II. Pozisyonda Parmak Baskılı Çalışmalar

3.2.1. İki Komşu Telde Bir Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde bir parmak – İnce telde bir parmak

G.K

1..... 2..... 3..... 4.....

Kalın tele basan parmaklar kaldırılmadan, diğer parmaklar ince tele basmalı. Özellikle Hüseyini sesine basan 1. parmak kaldırılmadan olduğu yerde 1. parmağın, 1. boğum yeri aşağı doğru kıvrılarak Muhayyer sesine basılmalı.* Bu prensip uddaki diğer tellerle çalışırken de uygulanmalı.

- Önce ince telde bir parmak – kalın telde bir parmak

G.K

1..... 2..... 3..... 4.....

İnce tele basan parmaklar kaldırılmadan diğer parmaklar kalın tele basmalı. Özellikle Muhayyer sesine basan 1. parmak kaldırılmadan olduğu yerde 1. parmağın ucu 1. eklem yerinden yukarı doğru kıvrılarak Hüseyini sesine basılmalı. Bu prensip uddaki diğer tellerle çalışırken de uygulanmalı.

- Mızrap sırasına dikkat edin.
- Kakmayan parmaklara dikkat edin.
- Kullanılmayan parmaklar telden uzaklaştırılmasın.
- Röprizleri çok defa tekrarlayın.
- Bu çalışmayı udun diğer tellerinde de çalışın.
- II. pozisyon için verilen bu çalışmayı diğer pozisyonlarda da çalışın.
- Mutlak metronomla çalışın. Çalışmaya başlarken metronomun hızını yavaştan başlatın, başardıkça kademeli olarak hızlanın.

* Gitarda bare adı verilen bu teknik perdesiz olduğu için, udda dikkatli kullanmayı gerektirir.

3.2.1.1. İki Komşu Telde Bir ve İki Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde bir parmak – İnce telde iki parmak

G.K

- Önce ince telde bir parmak – Kalın telde iki parmak

G.K

3.2.1.2. İki Komşu Telde Bir ve Üç Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde bir parmak – ince telde üç parmak

G.K

1 1 2 3 1 2 4 1 3 4 2 3 4

N G.....

2

3

4

Detailed description: This exercise is written in 4/4 time on a single treble clef staff. It consists of four lines of music. The first line starts with a G note on the 3rd string (labeled 'N') and a G note on the 1st string (labeled 'G.....'). The notes are quarter notes. The first line contains four measures with fingerings 1, 1, 2, 3 and 1, 2, 4, 1, 3, 4, 2, 3, 4. The second line starts with a G note on the 2nd string (labeled '2'). The third line starts with a G note on the 3rd string (labeled '3'). The fourth line starts with a G note on the 4th string (labeled '4'). Each line contains four measures of music, with repeat signs at the end of each line.

- Önce ince telde bir parmak – kalın telde üç parmak

G.K

1 1 2 3 1 1 2 4 1 1 3 4 1 2 3 4

G N.....

2

3

4

Detailed description: This exercise is written in 4/4 time on a single treble clef staff. It consists of four lines of music. The first line starts with a G note on the 1st string (labeled 'G') and a G note on the 3rd string (labeled 'N.....'). The notes are quarter notes. The first line contains four measures with fingerings 1, 1, 2, 3 and 1, 1, 2, 4, 1, 1, 3, 4, 1, 2, 3, 4. The second line starts with a G note on the 2nd string (labeled '2'). The third line starts with a G note on the 3rd string (labeled '3'). The fourth line starts with a G note on the 4th string (labeled '4'). Each line contains four measures of music, with repeat signs at the end of each line.

3.2.1.3. İki Komşu Telde Bir ve Dört Parmak Baskılı Çalışmalar

Bu çalışma iki komşu telde kullanılan parmaklara pratiklik kazandıracak ve iki telde kromatik çalışmayı kolaylaştıracaktır.

- Önce kalın telde bir parmak – ince telde dört parmak

G.K

- Önce ince telde bir parmak – kalın telde dört parmak

G.K

3.2.2. İki Komşu Telde İki Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde iki parmak – ince telde iki parmak

G.K

The image displays six staves of musical notation for guitar exercises. Each staff contains six measures of music, with fingerings and accidentals indicated above the notes. The exercises are as follows:

- Staff 1: 1 2 1 2, 1 3, 1 4, 2 3, 2 4, 3 4
- Staff 2: 1 3, 1 3, 1 3, 1 3, 1 3, 1 3
- Staff 3: 1 4, 1 4, 1 4, 1 4, 1 4, 1 4
- Staff 4: 2 3, 2 3, 2 3, 2 3, 2 3, 2 3
- Staff 5: 2 4, 2 4, 2 4, 2 4, 2 4, 2 4
- Staff 6: 3 4, 3 4, 3 4, 3 4, 3 4, 3 4

İlk ölçü için 1 2 / 1 2 formülüyle verilen egzersiz; 1 2 / 2 1, 2 1 / 1 2, 2 1 / 2 1 formülüyle de çalışılmalı.

3.2.2.1. İki Komşu Telde İki ve Üç Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde iki parmak – ince telde üç parmak

G.K

The image shows six staves of musical notation for guitar exercises. Each staff contains a sequence of notes with fingerings (1, 2, 3, 4) and repeat signs. The first staff includes the text 'N..... G.....' below it.

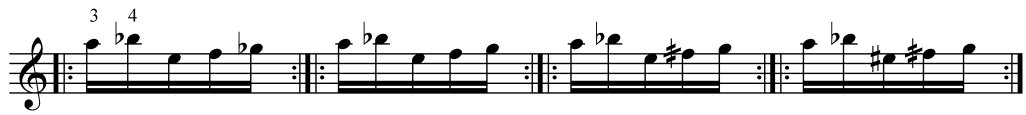
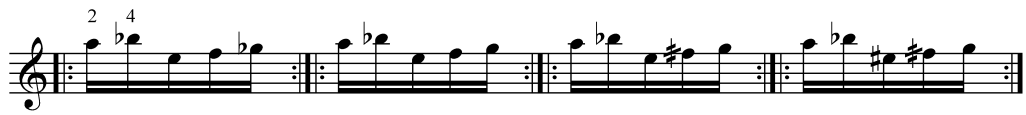
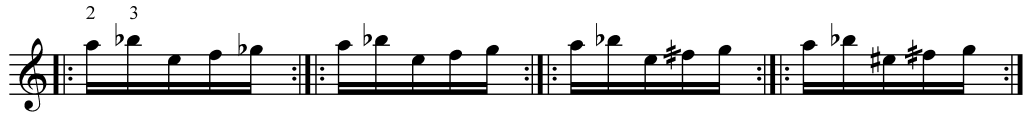
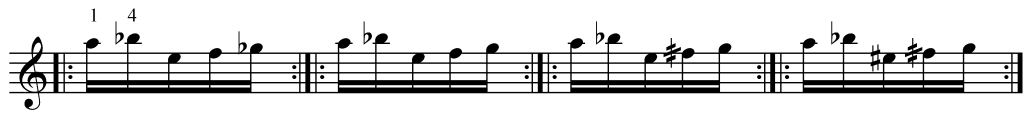
Formüller:

1 2 / 1 3 2 1 2 / 2 1 3 1 2 / 2 3 1 1 2 / 3 1 2 1 2 / 3 2 1
 2 1 / 1 3 2 2 1 / 2 1 3 2 1 / 2 3 1 2 1 / 3 1 2 2 1 / 3 2 1

İlk ölçü için verilen bu formülleri diğer ölçülere de uygulamak mümkündür. 24 ölçü x 5 formül = 144 çalışma yapacaktır. 1 2 yerine 2 1 olunca da farklı 144 çalışma = 288, sonraki sayfalarda da 288 toplam 576 çalışma olacaktır. Sabır gerektiren bu formülleri öğrenci, isterse çalışabilir.

- Önce ince telde iki parmak – kalın telde üç parmak

G.K

Formüller:

1 2 / 1 3 2 1 2 / 2 1 3 1 2 / 2 3 1 1 2 / 3 1 2 1 2 / 3 2 1

1 2 / ... yerine 2 1 / Alınarak formül sayısı daha da arttırılabilir. Öğrenci isterse çalışabilir.

3.2.2.2. İki Komşu Telde İki ve Dört Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde iki parmak – ince telde dört parmak

G.K

1 2 1 2 3 4 1 3 1 4
N..... G.....

2 3 2 4 3 4

- Önce ince telde iki parmak – kalın telde dört parmak

G.K

1 2 1 2 3 4 1 3 1 4
G..... N.....

2 3 2 4 3 4

44. sayfadaki çalışmada çıkan 576 alternatif bu çalışma ve devamı için gittikçe ulaşılabilir sayılara doğru gidecektir. “Amaç müzik olunca, müzisyenin yorumla, kompozisyonla, düşünceyle ilgili yapması gereken çalışmalara ayıracağı zamanını bu egzersizleri abartılmış sayıda alternatiflerle doldurmak doğru olmasa gerek.

3.2.3. İki Komşu Telde Üç Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde üç parmak – İnce telde üç parmak

G.K

1 2 3 1 2 3 1 2 4 1 3 4 2 3 4

N..... G.....

1 2 4

1 3 4

2 3 4

Detailed description: This exercise consists of four staves of music. The first staff is in 3/4 time and starts with a treble clef and a 3/4 time signature. It contains four measures of eighth-note patterns. The first measure is labeled with '1 2 3 1 2 3' above it. The second measure is labeled '1 2 4'. The third measure is labeled '1 3 4'. The fourth measure is labeled '2 3 4'. Below the first measure, there is a label 'N.....' and below the second measure, 'G.....'. The second, third, and fourth staves each contain four measures of eighth-note patterns, with the first measure of each staff labeled with '1 2 4', '1 3 4', and '2 3 4' respectively. The notes are primarily eighth notes with some accidentals (sharps and flats).

- Önce ince telde üç parmak – kalın telde üç parmak

G.K

1 2 3 1 2 3 1 2 4 1 3 4 2 3 4

G..... N.....

1 2 4

1 3 4

2 3 4

Detailed description: This exercise consists of four staves of music. The first staff is in 3/4 time and starts with a treble clef and a 3/4 time signature. It contains four measures of eighth-note patterns. The first measure is labeled with '1 2 3 1 2 3' above it. The second measure is labeled '1 2 4'. The third measure is labeled '1 3 4'. The fourth measure is labeled '2 3 4'. Below the first measure, there is a label 'G.....' and below the second measure, 'N.....'. The second, third, and fourth staves each contain four measures of eighth-note patterns, with the first measure of each staff labeled with '1 2 4', '1 3 4', and '2 3 4' respectively. The notes are primarily eighth notes with some accidentals (sharps and flats).

3.2.3.1. İki Komşu Telde Üç ve Dört Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde üç parmak – ince telde dört parmak

G.K

- Önce ince telde üç parmak – kalın telde dört parmak

G.K

3.2.4. İki Telde Dörder Parmak Baskılı Çalışmalar

- Önce kalın telde dört parmak – ince telde dört parmak

G.K

- Önce ince telde dört parmak – kalın telde dört parmak

G.K

4. POZİSYON DEĞİŞİMİ ÇALIŞMALARI

4.1. Tek Tel Üzerinde Çarpmasız Pozisyon Değişimi Çalışmaları ve Etüd

G.K

- 1. parmak kayıyor.
- Yukarıdaki çalışma aşağıdaki formüllerle de çalışılmalı

Formüller:

G.K

G.K

- Yukarıdaki çalışma aşağıdaki formüllerle de çalışılmalı.

Formüller:

G.K

Pozisyon Değişimi İle İlgili Etüd:

G.K

4 2 1 2 1 3 1 1 3 1 4 3 1 3 1 4 2 1 2 1

N..... N..... N..... N.....

1 2 4 2 1 1 1 3 4 3 1 1 1 1 3 1 2 1 1 2 4 2 1 0

N..... N..... N..... N..... N..... N..... N..... N.....

2 3 2 0 1 3 1 1 0 3 1 0 3 3 1 1 3 1 3 1 3 1 1 2 1 2 1

N..... D..... D A..... K..... K..... K..... K.....

2 1 3 1 1 3 1 3 1 1 3 1 3 1 1 3 1 1 3 1 1 3 1 1 3 1

K..... K..... K..... K..... K..... K..... K..... K.....

1 2 1 1 3 1 1 3 1 1 4 3 4 3 0 0 1

K..... K..... K..... K..... G..... G..... G D G G N.....

1 1 2 1 3 1 1 3 1 3 1 1 3 1 2 1

N..... N..... N..... N..... N..... N.....

1 2 1 3 1 1 1 2 4 1 3 4 1 1 3 1 2 4

N..... N..... N..... N..... N..... N.....

1 3 4 1 1 3 1 1 3 0 1 3 1 0 3 0

D..... D..... D..... D..... D..... A D.....

5. ETÜDLER

5.1. Buselik Etüd

BUSELİK ETÜD

0 1 0 1 2 1 4 3 4 1 3 1 0 1 0 2 1 2 2 4 2 1 0 1
 ↓ ↑ ↓ ↓ ↑ ↓
 D..... A.....D..... D..... N.....
 0 1 0 2 1 2 4 2 4 2 4 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 4 2 1
 N..... D..... D..... D..... N..... N..... D.....
 4 3 4 1 2 1 0 1 0 1 0 1 4 3 4 2 4 2 2 1 2 1 2 1
 A..... D..... D..... A..... D..... N..... N.....
 4 2 4 2 4 2 0 1 0 0 1 0 1 0 1 3 1 0 2 4 2 1 0 1
 D..... D..... D..... G..... G..... G..... N..... N.....
 0 1 0 2 1 2 1 2 1 0 1 3 0 0 0 0 0 0 0 3 1 4 3 1
 N..... D..... D.....A D..... D..... D..... D.....
 1 0 1 4 1 3 3 1 3 3 2 1 2 1 2 1 4 2 4 2 4 2 1 2
 N..... D...N..... N..... N..... N..... N...D..... D..... D.....
 1 4 1 4 2 4 3 1 0 3 0 1 2 0 1 1 2 1 0 1 0 2 0 2
 D... A...D A..... A...KB..... A D..... D..... D..... A.....
 1 0 1 2 0 2 1 0 3 0
 A.....D...A D.....A

- Triolelerdeki mızrap sırasına dikkat edilmeli

5.2. Nihavend Etüd

G.K

NIHAVEND ETÜD

♩

3..... 2 3 3 2 3 0 1 3 0 1 1 0 3 1 0 3 1 0
A..... D..... N..... D.....

1 3 1 4 3 1 1 0 3 2 4 3 1 4 3 1 1 4 3 3 1 0 0 2 3 2
D..... A..... KB..... KG..... KB A D N G.....

0 1 3 1 0 1 3 1 0 1 3 0 0 1 3 0
son N.....

0 1 3 0 0 1 3 0 0 1 2 0 0 1 3 0 0 1 2 0 0 1 3 0 0 1 3 0 0 1 3 0
N.....

0 1 3 0 0 1 3 0 0 1 3 0 1 0 1 3 1 2 4 2 1 3 1 0 1
D.....

1 1 0 2 2 1 1 1 0 2 2 1 1 1 0 2 2 1 4 2 1 0 3 1 0
D..... N..... D..... N..... D..... N..... D.....

N..... G..... N..... G..... N..... G..... N.....

N..... D.....

D..... A.....

5.3. Hicaz Etüd

G.K

HİCAZ ETÜD

0 1 0 1 0 2 0 1 0 2 0 4 0

D.....

2 0 1 0 2 0 1 0 1 0 1 0 2 0

D.....

1 0 3 0 1 0 2 0 1 0 4 0 2 0 1 0

D.....

3 0 1 0 2 0 1 0 § 4 1 0 1 0 3 0 1 3 0 1 2

D..... D..... A D..... N.....

2 1 0 1 0 3 0 1 2 1 0 0 1 2 1 0 1 2 0 0 1 2 1 0 1 2 0

N..... D N.....

0 1 2 1 0 1 2 0 1 2 4 1 2 1 2 1 1 0 1 0 1 1 2 4 1 2

N..... D..... N.....

4 2 1 2 4 1 3 4 1 3 1 3 1 3 1 3 1 3

N..... G.....

1 2 1 2 1 3 1 3 1 3 1 3 1 3 1 2 1 2 1 3 1 3 1 3 1 3 1 2 1 2

G..... N.....

1 3 1 3 1 2 1 2 1 4 1 4 0 1 0 1 2 4 2 4 1 2 1 2 0 1 0 1 2

D..... A..... KB

2 4 2 0 1 0 1 2 1 2 4 2 0 1 0 1 4 1 1 2 1 2 4 2

KB..... A..... D..... N.....

1 2 1 1 3 1 1 3 1 1 1 4 2 1 1 4 3 1 1 4 2 1 1 4 2 1

N.....

1 4 3 1 1 4 2 1 1 2 1 1 0 0 4 1 4 1 4 1 0 0 4 1 4 1 4 1 0

D.....

0 4 1 0 2 0 4 1 0

D..... N D.....

5.4. Hüzzam Etüd

G.K

HÜZZAM ETÜD

1 12 4 2 12 4 2 12 4 2 1 1 2

D.....

2 1 1 2 4 2 1 1 3 4 3 1 1 2 4 2 1 1 3 4 3 1 3 4 3 1 1 2 1 3 4 2 1 1

D.....

3 1 3 4 3 1 1 2 1 2 4 4 2 1 0 1 2 4 2 1 2 0 1 3 0 1 3 4 3 1 0 3 1 0 1

D..... N..... G..... N.....

0 1 3 1 0 1 1 2 4 2 1 1 0 3 1 2 1 3 1 3 1

N.....

2 1 2 4 2 3 1 3 4 3 2 1 2 4 2 3 1 3 4 3 1 3 1 3 0

N.....

0 1 2 0 0 0 0 0 1 0 1 3 0 0 3 1 0 2 1 0 1 2

N..... D... N..... D... N..... N..... D..... A

1 0 1 2 1 2 4 2 4 1 0 1 3 1 3 4 3 4 1 0 1 3 1 3 2 1 2 4 2 1 1 2

D..... N..... G.....

2 1 2 3 2 1 0 2 1 2 4 2 1 0 3 1 3 4 3 1 0

G.....

2 1 2 4 2 1 0 3 1 3 4 3 1 0 3 1 3 4 3 1 1 1 2 1 2 4 2 1 1 1

G.....

3 1 3 4 3 1 1 1 2 1 2 4 2 1 1 1 2 1 2 3 2 1 1 1 2 1 2 4 2 1 0 0 3 1 3 4 3 1 1 1 2 1 2 4 2 1 1 1

N..... N.....

3 1 3 4 3 1 0 0 2 1 2 4 2 1 1 1 3 1 3 4 3 1 1 1 2 1 2 4 ² 1 1 1 2 1 1 3 ² 1 2 1 0 0 1 4 ²

N.....D.....A.D.N.G.....

5.5. Mahur Etüd

G.K

MAHUR ETÜD

(MUTLU SON)

The musical score for Mahur Etüd (Mutlu Son) is presented in a single system with ten staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The score begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The first staff contains a series of chords with fingerings (0, 1, 2, 3) and dynamic markings (p, mf, f). The second staff continues with similar chordal textures. The third staff introduces a melodic line with fingerings (1, 2, 3, 4) and dynamic markings (p, mf, f). The fourth staff continues the melodic line. The fifth staff is a double bar line followed by a sequence of numbers: 2 1 4 2 1 4 2 1 2 2-1 2 1 4 2 1 4 2 1 1 0 1 2 1 4 2 1 1 0 2 1 0 2 1 0 1 2 1 3 1 2 1 0. The sixth staff contains a melodic line with fingerings (2, 2 1 2 3 1, 3 1 3 3 1, 3 1 3 2 1, 2 1 2 3 1) and dynamic markings (p, mf, f). The seventh staff continues the melodic line with fingerings (3 1 3 3 1 3 1 3 1 3 2 1 2 1 2 3 1, 3 1 3 1 1 2 1 2 1 1 3 1 3 1 1 3 1 3 1 1). The eighth staff contains a melodic line with fingerings (3 1 3 1 1 2 1 2 1 1 3 1 3 1 0, 1 0 1 2 1 4 2 1 1 4 3 1 0) and dynamic markings (p, mf, f). The ninth staff continues the melodic line with fingerings (0, 1, 2, 3) and dynamic markings (p, mf, f). The tenth staff concludes the piece with a double bar line and a fermata.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bir enstrüman icracısının hem müziğini, hem de kendisini daha iyi ifade edebilmesi için tekniğini geliştirmesi gerektir.

“Ud’da Teknik Geliştirme Egzersizleri ve Etüdüleri” adı altında hazırlanan bu çalışmadaki egzersizler, seslerin istatistikî şekilde yan yana getirilmesiyle hazırlanmıştır.

Etüdüler ise egzersizleri kusursuzca başarabilen kişilerin, tüm egzersizlerden oluşan ancak makamsal ve melodik yapı içerisinde ve zaman zaman çok sesliliği de içinde barındırarak hazırlanmış çalışmalardır.

Bu çalışmadaki tüm egzersizlerin ve etüdülerin düzenli ve sistemli olarak çalışılması,

Çalışma sırasında metronom kullanılması ve çalışmaya düşük metronom hızıyla başlanması, başardıkça metronomun hızının artırılması,

Sol el parmak baskılı çalışmalarda, basmayan parmakların udun klavyesinden uzaklaştırılmaması,

Tüm bu çalışmaların uygulanmasının yanında, Şerif Muhiddin Targan, Udi Nevres ve Yorgo Bacanos gibi ud tekniği güçlü olan ud icracılarının dinlenmesi icra biçimlerinin örnek alınması,

Çalışmanın Etüdüler bölümündeki çok sesli bölümler için, çok sesli müzik icrası tekniğinin de çalışılması gereklidir. Ud tekniğinin geliştirilmesi, egzersizlerin bıkmadan usanmadan defalarca çalışılmasıyla mümkündür.

Eserlerin anlaşılmasına, yorumuna ve taksim yapmaya da, en az teknik geliştirmek kadar çalışmak gereklidir.

KAYNAKLAR

- AKKUŞ, Besim, “Gitar Metodu”, Ezgi Yayıncılık, 30. Baskı, Ankara, 1999.
- AREL, Hüseyin Sâdeddin, “Türk Mûsikîsi Nazariyatı Dersleri”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1993
- ARENAS, Rodriguez, “La Escuela de la Guitarra” 7. cilt, (31. baskı: 1976), Buenos Aires
- ASLAN, Enver Mete; “Ud’da İleri İcra Çalışmaları”, T.C. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müziği Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Mayıs, 2006.
- BİNGÖL, Erol; “Türk Mûsikîsinde Makamlar ve Seyir Örnekleri”, Bakırköy Mûsikî Yayınları, İstanbul, 1999.
- BİNGÖL, Erol; “Temel Solfej ve Türk Mûsikîsi Solfeji (1) Bakırköy Mûsikî Vakfı Yayınları – 5, İstanbul, 2001.
- CANGÖZ, Mehmet; “Türk ve Batı Müziği Teorisi – Müzik Terimleri Sözlüğü” Cangöz Yayınları, İstanbul, 1991.
- KARAHASAN, Temel Hakkı; “Ud Metodu”, Alkım Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2003.
- ÖZKAN, İsmail Hakkı; “Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Usülleri – Kudüm Velveleleri”, Ötüken Neşriyat, 8. Baskı, İstanbul, 2007.
- PUJOL, Emilio, “Escuela Razonada de la Guitarra”, 4. Cilt, 1961, Buenos Aires.
- TARGAN, Şerif Muhiddin; “Ud Metodu”, Çağlar Mûsikî Yayınları, İstanbul, 1995.
- TORUN, Mutlu; “Gelenekle Geleceğe Ud Metodu”, Çağlar Yayınları, İstanbul, 2000.
- TORUN, Mutlu; “Görerek Dinleyerek” Ud Metodu, DVD 3, Bemol Müzik Yayınları, İstanbul, 2009
- YAHYA, Gülçin; “Ud Alıştırmaları”, Yurtrenkleri Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2006.
- YAHYA, Gülçin; “Ud Metodu”, Yurtrenkleri Yayınları, Ankara, 2002.
- YAHYA, Gülçin; “Yorgo Bacanos’un Ud Taksimleri”, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2006.

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında İstanbul’da doğdu. İlkokul ve ortaokulu bitirdikten sonra lise eğitimini Turizm ve Otelcilik eğitimi veren meslek lisesinde tamamladı.

1997 -1998 yılları arasında American Hotel & Motel Association (AH-MA)’da Turizm ve Otelcilik eğitimine 1 yıl daha devam etti. Kıymetli büyüğü ve Udî Rıdvan Aytan’ın uzun yıllar öğrencisi olan Yıldız Düzkan Pekel’in de teşvikiyle 1999 yılının ikinci yarısında ud dersleri almaya başladı. İlk ud hocası Süleyman Muştu oldu. 2001 yılında Küçük Çekmece Mûsıkî Derneğinde Udî Samim Karaca ile ud derslerine devam etti. Bir süre Büyük çekmece Mûsıkî Derneğinde ud icra etti.2002 yılında Trakya Üniversitesi Tekirdağ Meslek Yüksek Okulunda Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümüne girerek eğitimine devam etti. 2004 yılında buradan mezun oldu. Bu geçen 2 yılda ud çalışmalarına devam etti. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’ne devam ederek 2006 yılında lisans diplomasını aldı. Bu sırada Büyükçekmece Öğretmen Evi Türk Müziği Korosunun çalışmalarına devam etti. 2007 yılında Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Müziği Yüksek Lisans Sınavını kazandı ve ud eğitimine Prof. Mutlu TORUN, müzik eğitimine de okulun diğer kıymetli hocaları ile devam etti.

2004 yılından bu yana çeşitli İlköğretim okullarında vekil öğretmenlik görevine devam etmektedir.